

Przygotowanie do badania kolonoskopii

Aby dobrze uwidocznic jelito musi się je oczyścić z resztek pokarmowych i kału. **W tym celu należy ściśle przestrzegać poniższych wskazówek, a w szczególności dotyczących diety i spożycia środka oczyszczającego jelito - CitraFleet** lub w wyjątkowych, poniżej opisanych okolicznościach środkiem Fortrans.

Informacje ogólne

Na badanie kolonoskopii/sigmoidoskopii/polipektomii należy się zgłosić 40-30 minut przed umówioną godziną badania z osobą towarzyszącą, która odbierze pacjenta po badaniu do domu. Należy przynieść ze sobą:

- podpisany **formularz zgody na kolonoskopię/sigmoidoskopię**,
- dotychczasowe wyniki gastrokopii, kolonoskopii i opisy histopatologiczne wycinków,
- informacje o uczuleniach na leki i środki chemiczne,
- karty informacyjne dotyczące przebytych zabiegów operacyjnych - jeżeli były operacje w obrębie jamy brzusznej,
- u osób biorących leki przeciwzakrzepowe **badanie INR, nie starsze niż 5 dni**,
- jeżeli są potrzebne okulary do czytania, proszę je zabrać ze sobą,
- osoby posługujących się językami obcymi lub językiem migowym proszone są by na badanie przyjść z tłumaczem,
- stosowane leki specjalistyczne.

Dieta

Przez 3 dni przed planowaną kolonoskopią:

- bezwzględnie nie należy jeść pieczywa z ziarnami, owoców pestkowych (np. winogron, pomidorów, kiwi, truskawek) oraz nasion słonecznika, siemienia lnianego, maku i sezamu (pestki i nasiona zalegające w jelicie utrudniają badanie)
- poza tym zwykła dieta

W przeddzień badania:

- lekkostrawne ubogoresztkowe śniadanie (bez warzyw i owoców, bez ziaren zbóż): bułka lub chleb z masłem, z serem, jajkiem na twardo, wędliną, można pić w dowolnej ilości: herbatę, kawę bez fusów - czarną lub z mlekiem, klarowny sok, kompot bez owoców, wodę,
- około godz. 13.00-15.00 można zjeść supę typu krem albo przecedzony bulion, (rosół bez makaronu i bez warzyw)
- od godziny 15.00 nie można jeść żadnych posiłków- można tylko pić klarowne płyny (wodę, herbatę, sok, kompot bez owoców)
- można ssać landrynki, spożyć łyżeczkę cukru lub miodu.

W dniu planowanej kolonoskopii:

- nie można jeść żadnych posiłków - można tylko pić klarowne płyny (wodę, herbatę do 3,5 godzin przed badaniem dla osób, która mają mieć badanie w znieczuleniu dożylnym). Osoby które mają badanie w znieczuleniu miejscowym mogą spożywać niewielkie ilości wody, powinny je jednak zakończyć na około 2 godziny przed badaniem.
- można ssać landrynki, spożyć łyżeczkę cukru lub miodu.

Po kolonoskopii można wrócić do zwykłej diety, chyba że lekarz zaleci inaczej.

Spożycie środka oczyszczającego jelito – CitraFleet lub Fortrans.

Zwykle stosuje się środek oczyszczający CitraFleet. U osób z chorobą nerek, niewydolnością nerek, osób z wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego, osób w podeszłym wieku, kobiet w ciąży wymagane jest przygotowanie do badania środkiem Fortrans. Środek do oczyszczenia jelita (zarówno Moviprer, CitraFleet jak i Fortrans) dostępny jest w aptece na podstawie recepty, którą może wypisać każdy lekarz. Zastosowanie się do poniższych zaleceń ma istotne znaczenie dla bezpiecznego i skutecznego wykonania badania.

Przygotowanie do kolonoskopii z Citrafleet: Wypicie całych dwóch porcji roztworu CitraFleet oraz dodatkowych 2 litrów klarownych niegazowanych napojów (np. wody lub napojów izotonicznych) po każdej porcji roztworu, zgodnie z poniższym schematem zapewnia dobre oczyszczenie jelita. Wypicie mniejszej ilości roztworu i/lub niegazowanych napojów może spowodować niewystarczające oczyszczenie jelita i konieczność powtórzenia badania.

Przed badaniem kolonoskopii należy wypić roztwór środka oczyszczającego CitraFleet – są trzy możliwości, w zależności od ustalonej godziny kolonoskopii:

Kolonoskopia w godzinach porannych – do godziny 12:00

Jeżeli kolonoskopię zaplanowano rano (do godziny 12:00) należy wypić odpowiedni roztwór środka przeczyszczającego CitraFleet w dwóch porcjach w następujących godzinach:

1. Pierwszą porcję należy wypić popołudniu w dniu poprzedzającym badania – najlepiej około godziny 18:00. Należy rozpuścić jedną saszetkę w 150 ml wody, zamieszać i natychmiast wypić (jeśli po zamieszananiu roztwór robi się ciepły to należy odczekać do ostudzenia), a następnie, po 15-20 minutach od spożycia preparatu, wypić 2 litry klarownych płynów.
2. Drugą porcję należy wypić około 4 godziny przed planowaną godziną badania – należy rozpuścić drugą saszetkę CitraFleet w 150 ml wody i szybko wypić, a następnie, po 15 minutach od spożycia preparatu wypić 2 litry klarownych płynów (najlepiej napoje wieloelektrolitowe).

Pierwsza porcja preparatu	Druga porcja preparatu
W dniu poprzedzającym badanie godz. 18:00	W dniu badania 4 godziny przed badaniem
1 Rozpuść zawartość 1 saszetki w ok. 150ml (filiżanka) niegazowanej zimnej wody, mieszając 2-3 minuty Powstaje ciepły, mętny roztwór	Powtórz czynności 1 2 3
2 Odczekaj aż roztwór się ochłodzi i wypij go niezwłocznie	3,5 godziny przed badaniem nie spożywaj żadnych płynów w przypadku znieczulenia w płytkiej i głębokiej sedacji
3 WAŻNE! Wypij dodatkowo 2 litry niegazowanych napojów (np. woda, herbata, kompot). w ciągu 2 godzin	

Kolonoskopia w godzinach 12:00 - 15:00

Jeżeli kolonoskopię zaplanowano w południe lub wczesnym popołudniem (w godzinach 12:00 - 15:00) należy wypić odpowiedni roztwór przeczyszczający w dwóch dawkach – pierwszą w dniu poprzedzającym badanie, a drugą cztery godziny przed badaniem.

1. Pierwszą porcję należy wypić wieczorem w dniu poprzedzającym badanie – najlepiej około godziny 20.00. Należy rozpuścić jedną saszetkę w 150 ml wody, zamieszać i natychmiast wypić (jeśli po zamieszaniu roztwór zrobi się ciepły to należy odczekać do ostudzenia), a następnie, po 15-20 minutach od spożycia preparatu, wypić 2 litry klarownych płynów.
2. Drugą porcję należy wypić rano w dniu badania – 4 godziny przed zaplanowaną godziną badania - należy rozpuścić drugą saszetkę CitraFleet w 150ml wody i szybko wypić, a następnie, po 15 minutach od spożycia preparatu wypić 2 litry klarownych płynów (najlepiej napoje wielo-elektrolitowe).

Pierwsza porcja preparatu	Druga porcja preparatu
W dniu poprzedzającym badanie godz. 20:00	W dniu badania 4 godziny przed badaniem
1 Rozpuść zawartość 1 saszetki w ok. 150ml (filiżanka) niegazowanej zimnej wody, mieszając 2-3 minuty Powstaje ciepły, mętny roztwór	Powtórz czynności 1 2 3
2 Odczekaj aż roztwór się ochłodzi i wypij go niezwłocznie	3,5 godziny przed badaniem nie spożywaj żadnych płynów w przypadku znieczulenia w płytkiej i głębokiej sedacji
3 WAŻNE! Wypij dodatkowo 2 litry niegazowanych napojów (np. woda, herbata, kompot). w ciągu 2 godzin	

Kolonoskopia w godzinach popołudniowo-wieczornych – po 15:00

Jeżeli kolonoskopię zaplanowano późnym popołudniem (po godzinie 15:00) należy wypić odpowiedni roztwór przeczyszczający w dwóch dawkach w dniu badania rano.

1. Pierwszą porcję należy wypić rano około 5:00 – 6:00 w dniu badania. Należy rozpuścić jedną saszetkę w 150 ml wody, zamieszać i natychmiast wypić (jeśli po zamieszaniu roztwór zrobi się ciepły to należy odczekać do ostudzenia), a następnie, po 15-20 minutach od spożycia preparatu, wypić 2 litry klarownych płynów.
2. Drugą porcję należy wypić w dniu badania – 4 godziny przed zaplanowaną godziną badania - należy rozpuścić drugą saszetkę CitraFleet w 150ml wody i szybko wypić w ciągu 10 minut, a następnie, po 15 minutach od spożycia preparatu, wypić 2 litry klarownych płynów (najlepiej napoje wielo-elektrolitowe).

Pierwsza porcja preparatu		Druga porcja preparatu	
W dniu badania rano godz. 05:00		W dniu badania 4 godziny przed badaniem	
1	Rozpuść zawartość 1 saszetki w ok. 150ml (filiżanka) niegazowanej zimnej wody, mieszając 2-3 minuty Powstaje ciepły, mętny roztwór	Powtórz czynności 1 2 3	
2	Odczekaj aż roztwór się ochłodzi i wypij go niezwłocznie	3,5 godziny przed badaniem nie spożywaj żadnych płynów w przypadku znieczulenia w płytkiej i głębokiej sedacji	
3	WAŻNE! Wypij dodatkowo 2 litry niegazowanych napojów (np. woda, herbata, kompot). w ciągu 2 godzin		

Na trzy i pół godziny przed badaniem już nic nie pić, jeżeli badanie ma się odbyć w znieczuleniu anestetycznym.

Przygotowanie do kolonoskopii z wykorzystaniem Fortransu:

Przed badaniem kolonoskopii należy wypić roztwór środka oczyszczającego Fortrans – są trzy możliwości, w zależności od ustalonej godziny kolonoskopii:

Kolonoskopia w godzinach porannych – do godziny 12:00

Jeżeli kolonoskopię zaplanowano rano (do godziny 12:00) należy wypić odpowiedni roztwór środka przeczyszczającego Fortrans w dwóch porcjach w następujących godzinach:

3. Pierwszą porcję należy wypić wieczorem w dniu poprzedzającym badania – najlepiej między godziną 18.00 a 20.00. Należy wypić 2 litry odpowiedniego roztworu przeczyszczającego (2 saszetki Fortrans rozpuszczone w 2 litrach przegotowanej wody) – w tempie 1 szklanka na 15 minut.
4. Drugą porcję należy wypić wcześniej rano - około 5 godzin przed planowaną godziną badania – Należy wypić 2 litry roztworu przeczyszczającego (2 saszetki Fortrans rozpuszczone w 2 litrach przegotowanej wody) - w tempie 1 szklanka na 15 minut. Picie tego roztworu zaczynamy 5 godzin przed planowanym badaniem i optymalnie należy to zakończyć 3 godziny przed planowaną godziną badania. W celu poprawy smaku preparatu przeczyszczającego można do niego dodać sok z cytryny i schłodzić płyn w lodówce.

Kolonoskopia w godzinach południowych – 12:00 do 15:00

Jeżeli kolonoskopię zaplanowano w południe lub wczesnym popołudniem (między 12:00 a 15:00) należy wypić odpowiedni roztwór środka przeczyszczającego w dwóch porcjach – pierwszą w dniu poprzedzającym badanie, a drugą w dniu badania rano.

5. Pierwszą porcję należy wypić wieczorem w dniu poprzedzającym badania – najlepiej między godziną 18.00 a 20.00. Należy wypić 2 litry odpowiedniego roztworu przeczyszczającego (2 saszetki Fortrans rozpuszczone w 2 litrach przegotowanej wody) – w tempie 1 szklanka na 15 minut.
6. Drugą porcję należy wypić w dniu badania rano – 5 godzin przed zaplanowaną godziną badania - należy wypić 2 litry roztworu przeczyszczającego (2 saszetki Fortrans

rozpuszczone w 2 litrach przegotowanej wody) - w tempie 1 szklanka na 15 minut. Picie tego roztworu zaczynamy 5 godzin przed planowanym badaniem i optymalnie należy to zakończyć 3 godziny przed planowaną godziną badania. W celu poprawy smaku preparatu przeczyszczającego można do niego dodać sok z cytryny i schłodzić płyn w lodówce.

Kolonoskopia w godzinach popołudniowo-wieczornych – po 15:00

Jeżeli kolonoskopię zaplanowano popołudniu (po godzinie 15:00) należy wypić odpowiedni roztwór przeczyszczający w dniu badania rano i w południe w całości - 4 litry roztworu (4 saszetki Fortrans rozpuścić w 4 litrach przegotowanej wody) – w tempie 1 szklanka na 15 minut. Należy rozpocząć wypijanie na 9 godzin przed badaniem i pić w tempie 1 szklanka na 15 minut. Po wypiciu 2 litrów roztworu zrobić przerwę 2 godziny. Drugą porcję zaczynamy pić 5 godzin przed planowanym badaniem i optymalnie należy to zakończyć 3 godziny przed planowaną godziną badania. W celu poprawy smaku preparatu przeczyszczającego można do niego dodać sok z cytryny i schłodzić płyn w lodówce.

W przypadku niezastosowania się do instrukcji i nieprawidłowego oczyszczenia jelita uniemożliwiającego wykonanie badania, powtórzenie tego badania w ramach programu przesiewowego NFZ będzie niemożliwe.

d. Espumisan

Dodatkowo można zażyć 3 kapsułki Espumisanu wieczorem w przededniu badania i 3 kapsułki Espumisanu w dniu badania rano.

e. Przyjmowanie leków

W dniu badania należy zażyć rano leki przyjmowane na stałe i popić wodą - najlepiej 2 godziny przed lub po spożyciu preparatu przeczyszczającego – chyba, że ustalono inaczej podczas wizyty poprzedzającej badanie. Doustne preparaty żelaza należy odstawić na 5 dni przed planowanym badaniem.

W przypadku przyjmowania leków przeciwzakrzepowych zaniechać ich zażywania na 7 dni przed badaniem chyba, że lekarz prowadzący, który je zalecił zabroni ich odstawienia na ten okres. W przypadku stosowania środków przeciwzakrzepowych, aby lekarz wykonujący badanie mógł podjąć decyzję o usunięciu ewentualnych polipów lub gruczolaków niezbędny jest wynik badań INR nie starszy niż 5 dni.